

var for Manden, naar Konen en Dag kom og sagde: Nu gaar jeg min Vej og vil have Formueskæftabet hævet, og at det saa ikke var mere end ud ad Landeveien, at Manden maatte finde sig deri. Men det er ikke nok. Det er meget rimeligt, at Konen eier det Halve, og der er ikke noget Inkonsekvent i at sige, at Konen eier det Halve og dog ikke kan forlange Formueskæftabet ophævet paa Grund af det retskrivende Forhold fra hendes Side, at hun gaar sin Vej. Vi kunne jo blot holde os til det almindelige Interessentkæftabforhold, og Alle ville da vist være enige om, at, hvorvel enhver af Interessenterne eier en Del af Interessentkæftabets Masse, ifølge det bestaaende Retsforhold, følger dog ikke deraf, at han kan bryde Interessentkæftabet til ethvert Dødelik, han vil, alene af Grunde, som ikke kunne erkendes at have objektiv Retsgyldighed; det er hans Pligt at blive i dette Interessentkæftab, til det lovlige kan opsiges. Det er navnlig paa Grund af disse Betragtninger, at jeg fastholder, at der maa foreligge en Brøde fra Mandens Side, at der maa foreligge Noget, som kan afgive en retsferdiggjørende Grund til, at man forandrer Forholdet overfor ham og siger: Uagtet der skal være Formueskæftab i dette Ægtekab efter den Maade, hvorpaa det er indgaaet, skal Du dog nu finde Dig i, at der indtræder Forandring ved, at Boet skiftes, og at der finder Særeie Sted. Der maa være retsferdiggjørende Grunde for, at man kan sige saaledes til Manden, og den retsferdiggjørende Grund kan søges i, som jeg før sagde, at han misbruger sin Myndighed til at bestyre Boet, nemlig ved at han bestyrer det slet, eller ved, at han kanste forlader det, forlader Konen og eventuelt Børnene. Dernæst skal jeg med Hensyn til denne § 3 bemærke, at jeg kan heller ikke erkjende, at dette Spørgsmaal om Børnene ligger ganske udenfor det Hele, saaledes, at der ikke behøvede at staa Noget i Paragrafen derom; thi jeg mener, at, naar vi i et Dødelik tænke os denne Paragraf som Lov saaledes, vilde den Rone, der gik fra Manden og Børnene, kunne sige til Manden: Skift med mig og giv mig det Halve, men efter Forlaget ikke være forpligtet til at yde en Stilling til Børnernes Underhold; uagtet hun gik med Halvdelen, skulde dog Manden paa sin Side bære Ægtekabets Byrder med Hensyn til Børnernes Forsørgelse. Derfor vil jeg blot gjøre den Bemærkning, at dersom man overhovedet maatte anse det for hensigtsmæssigt at gaa ind paa dette, vilde det dog idetmindste ikke være mere end billigt, at der bliver paalagt Konen Forpligtelse til at yde Bidrag til Børnernes Underhold. Foruden disse mere principielle Betragtninger, som kunne frem her, mener jeg imidlertid ogsaa, at en saadan Regel vil være meget farlig og fordærvelig i praktisk Henseende. Jeg tror, at i mange Tilfælde, naar man tænkte sig, at den bestod og kunde udøves,

vilde det føre til, at begge Parter i Grunden ruinerede sig selv ganske; thi for overmaade mange Ægtefolks Bedkommende er Stillingen nu den, at de kunne ikke stifte, uden med det Samme at ødelægge sig selv. Naar vi blot tænke os det almindelige Forhold med en mindre Landeindomsbesidder, som eier en Gaard, et Voelskøb eller Sligt, vil det, naar han paa Grund af en saadan Uenighed med Konen skulde stifte, altsaa Gaarden sælges og Provenuet deles, i Reglen betyde fuldstændig Oprivning og Ruin for den Familie. Med alt det, jeg her siger, skal jeg dog ikke negte, at det naturligvis alligevel er en Ufuldkommenhed, at man ikke kan trænge tilbunds i disse Forhold og ikke med Sikkerhed kan ramme den virkelig Skyldige; men jeg tror, at det er Noget, der ikke kan være anderledes under menneskelige Forhold. Den ærede Forslagsstiller har overmaade megen Ret i, hvad han sagde: Hvorfor skal i Grunden den Mand være bedre stillet, som piner og plager sin Rone saaledes, at hun gaar af sig selv, end den Mand, som ligesom jager sin Rone bort? Det kan jeg gjerne indrømme; men jeg mener kun, at det hører til de Ting, som jeg neppe tror, at man nogenstunde kan komme ud over. Det ligger i de menneskelige Tings Ufuldkommenhed, og fordi det er saa, mener jeg, at man ikke er berettiget til at staa om til den fuldstændige Modsetning, saaledes som den ærede Forslagsstiller gjør, og sige: Det er aldeles ligegyldigt; vi kunne ikke bryde os det Mindste om, hvad Grunden er til, at de ere gaaede fra hinanden; det er nok, at de ere gaaede fra hinanden, og videre trænge vi ikke tilbunds deri. Det tror jeg ikke kan gaa an. Dernæst skal jeg med Hensyn til § 2 gjøre en Bemærkning, nemlig den, at jeg ved den Indvending, jeg gjorde mod den sidste Sætning i denne Paragraf, ganske vist nærmest har tænkt paa det Tilfælde, at Trediemand gav en af Ægtefællerne, Konen, Noget som Særeie; men jeg skal tilføie, at selv om jeg tænker paa det Tilfælde, som jeg nu erkjender, at den ærede Forslagsstiller ifølge Sammenhængen nærmest maa antages at have tænkt paa, nemlig at han giver det ikke saaledes, at det bliver Særeie, men at det gaar ind i Boet, men dog staaer under hendes Raadighed, kan jeg ikke indse, hvorfor det ikke lige saavel skulde være gyldigt som det andet, og der forekommer ogsaa Exempler derpaa, thi det er ikke saa sjældent, men maaste lige saa hyppigt, at, naar en Mand skænker en gift Rone, f. Ex. sin Datter, en Kapital, ster det lige saa tidt paa den Maade, at han blot baandlægger Kapitalen og træffer den Bestemmelse, at Renterne alene kunne udbetales mod hendes egen Kvittering, uden at bestemme, at Kapitalen skal være udenfor Formueskæftabet, lige saa lidt som at Kapitalen skal holdes udenfor Formueskæftabet, og det er, saavidt mig bekjendt, aldrig draget i Tvivl, at den Slags